Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВК5 Територіальне економічне управління
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми:
Адміністративний менеджмент
за спеціальністю: 073 «Менеджмент»

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2023

Розробник: _____**Аліна БРИЧКО к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування**

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування	протокол від 05 червня 2023 р. № 11
	Завідувач кафедри _____ **Олена СЛАВКОВА** (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми_____ Лариса КАЛАЧЕВСЬКА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма_____Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____Світлана ЛУКАШ

_____ Тетяна Харченко

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (___Надія БАРАНІК __)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____14.06._____2023 р.

© СНАУ, 2023 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА Мета освітнього компонента **ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ**

1.	Назва ОК	Територіальне економічне управління			
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Публічного управління та адміністрування			
3.	Статус ОК	вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (*заповнюється для обов'язкових ОК)*				
5.	ОК може бути запропонований для (*заповнюється для вибіркових ОК)*	ОП «Адміністративний менеджмент», спеціальність 073 «Менеджмент» ОП «Публічне управління та адміністрування», спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»			
6.	Рівень НРК	2 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 15 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)			
9.	Загальний обсяг годинта їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні	Лабораторні	
		12	16		122
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бричко Аліна Михайлівна к.е.н, доцент кафедри публічного управління та адміністрування			
12.	Контактна інформація	Ел. адреса: alinkabrychko@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, ауд. 310 е			
13.	Загальний опис освітнього компонента	Освітня складова передбачає поглиблення знань і навичок у галузі природокористування та основних складових механізму регіональної економічної політики країни; основні критерії ефективної реалізації окремих видів регіональної політики; методологічні основи формування та розвитку адміністративно-територіального устрою України та інших держав; розуміння поняття адміністративно-територіального устрою України; нормативно-правові основи становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні; сучасні методи дослідження діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в умовах змін			
14.	Мета освітнього компонента	Освітня складова спрямована на формування системи необхідних теоретичних знань і практичних навичок розвитку поглядів на територіальну організацію влади; визначення ролі та функцій органів місцевого самоврядування та управління на територіях сталого розвитку; набуття навичок практичного застосування принципів розкриття регіону та підрозділу територіальної організації влади в Україні та визначення основних організаційно-правових механізмів управління окремими регіонами та населеними пунктами.			
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими	Немає жодних передумов			

	освітніми компонентами ОП	
16.	Політика академічної доброчесності	При виконання практичних робіт, написанні рефератів та при написання модульних, атестаційних, залікових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом анулюється. Політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на нормах «Кодексу академічної доброчесності СНАУ» та «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ» (схв. Вченою радою СНАУ № 6 від 26.12.2017), Зокрема, за порушення правил академічної доброчесноті (у тій чи іншій формі, передбаченій Кодексом) під час вивчення ОК, особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: − повторне проходження оцінювання; − повторне проходження навчального курсу; − попередження; − винесення догани; − відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України «Про освіту»); − арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом. Про факти порушення норм Кодексу академічної доброчесності будь-яким учасником навчального процесу (студентом чи викладачем) має бути повідомлено Раді з академічної доброчесності відповідно до процедури, зазначеної у Кодексі (розділ 4)
17	Посилання на курсу Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id= 2955

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ДРН: Після успішного проходження модуля учень зможе:	**Як оцінюється**
ДРН 1. Сформувати знання для використання сучасних підходів до аналізу ефективності територіального управління та реалізації регіональної соціально-економічної політики	Тести множинного вибору; написання есе
ДРН 2. Дізнайтеся, як найкраще обґрунтувати реформу регіональної адміністрації та місцевого самоврядування в загальній системі управління	Тести множинного вибору; написання есе
ДРН 3. Навчитися розробляти пропозиції щодо реформування адміністративно-територіального устрою до впровадження прогнозної оцінки наслідків їх впровадження.	Тести множинного вибору; написання есе
ДРН 4. Формувати вміння аналізувати процеси місцевого самоврядування та його елементи, шляхи та засоби вдосконалення структури органів місцевого самоврядування.	Тести множинного вибору; написання есе
ДРН 5 Навчитися використовувати сучасні методи управління та діяльності регіональних органів виконавчої влади та алгоритми місцевої самооцінки їх діяльності.	Тести множинного вибору; написання есе

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	**Розподіл в межах загального бюджету часу**				**Рекомендована література**[1]
	Аудиторна робота			**Самостійна робота**	
	Лк	**П.з / семін. з**	**Лаб. з.**		
Тема 1. Територіальна організація влади в Україні та управління територіальним господарством План 1.1. Нормативно-правові положення про адміністративно-територіальний устрій України. 1.2. Територіальна організація влади в Україні. 1.3. Централізація та децентралізація територіальних органів влади. 1.4. Територіальний поділ країни	2	2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 2. Регіон як базова категорія системи управління територією 2.1 Значення терміну «Регіон» 2.2. Обґрунтування регіону через різні сфери 2.3 Територіальне економічне управління 2.4 Економічний розвиток території		2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 3. Державна регіональна політика в Україні План 3.1. Сутність принципів і завдань державної регіональної політики 3.2. Міжнародний досвід формування та реалізації державної регіональної політики 3.3. Форми та методи реалізації державних економічних процесів у регіоні	2	2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 4. Чинники економічного розвитку регіону План 4.1. Економіко-географічне положення та природно-ресурсний потенціал регіону. 4.2. Оцінка економіко-географічного положення регіону. 4.3. Особливості економіко-географічного положення адміністративних областей України.			-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 5 Реформа адміністративно-територіального устрою План 5.1. Методологічні принципи адміністративно-територіального устрою держави. 5.2. Економічне районування України 5.3. Стан і проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою України. 5.4. Концептуальні основи адміністративно-територіальної реформи.	2	2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12

Тема 6. Мета регіонального соціально-економічного аналізу План 6.1 Аналіз у контексті планування розвитку 6.2 Методологічна основа соціально-економічного аналізу на регіональному рівні			-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 7. Соціально-економічний потенціал регіону та його оцінка 7.1. Визначення соціально-економічного потенціалу в регіональному розумінні 7.2. Соціально-економічний потенціал регіону як важлива складова регіональної економічної системи 7.3. Методичні підходи до оцінки соціально-економічного потенціалу регіону	2	2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 8. Становлення та розвиток місцевого самоврядування План 8.1 Форми та принципи участі громадськості в місцевому самоврядуванні 8.2 Проблеми самостійності територіальних громад у вирішенні місцевих проблем 8.3 Децентралізація та деконцентрація влади як фактор місцевого самоврядування			-	12	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 9. Територіальне управління економікою в умовах зміни План 9.1. Територіальне управління та організація суспільства. 9.2. Сфери управління ресурсами країни з точки зору змін (трудові, фінансові, інвестиційні, інноваційні тощо) 9.3. Стратегічне управління в ході змін.	2	2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 10. Ефективність та ефективність державного управління та місцевого самоврядування План 10.1. Управління якістю як основа ефективного управління сферами. 10.2. Забезпечення ефективності державного управління та місцевого самоврядування. 10.3. Аналіз організаційної структури органів державного управління та місцевого самоврядування.		2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Тема 11. Регіональне управління в ЄС 11.1 2017 Європейський індекс якості державного управління 11.2 Політика згуртованості – посилення ефективного управління та адміністративної спроможності 11.3 Тематична ціль 11 – інституційна спроможність та ефективне державне управління 11.4 Технічна допомога 11.5 Інструменти для підвищення продуктивності 11.6 Рамки політики згуртованості після 2020 року		2	-	10	О: 1-5; Д: 1-12
Total	**12**	**16**	**-**	**122**	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання** (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**Методи навчання** (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Сформувати знання для використання сучасних підходів до аналізу ефективності територіального управління та реалізації регіональної соціально-економічної політики	Лекція, практичне заняття, бесіда, пояснення, експрес-опитування	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 2. Дізнайтеся, як найкраще обґрунтувати реформу регіональної адміністрації та місцевого самоврядування в загальній системі управління	Лекція, практичне заняття, дискусія, робота в малих групах, пояснення	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 3. Навчитися розробляти пропозиції щодо реформування адміністративно-територіального устрою до впровадження прогнозної оцінки наслідків їх впровадження.	Лекція, практичне заняття, бесіда, пояснення, експрес-опитування	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 4. Формувати вміння аналізувати процеси місцевого самоврядування та його елементи, шляхи та засоби вдосконалення структури органів місцевого самоврядування.	Лекція, практичне заняття, бесіда, пояснення, експрес-опитування	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 5 Навчитися використовувати сучасні методи управління та діяльності регіональних органів виконавчої влади та алгоритми місцевої самооцінки їх діяльності.	Лекція, практичне заняття, бесіда, пояснення, експрес-опитування	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
Всього		

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	**Методи сумативного оцінювання**	**Бали / Вага у загальній оцінці**	**Дата складання**
1.	Тестування (тести множинного вибору, відкритого типу)	30/30%	7-8 тиждень;
2.	Есе	20/20%	14-15 тиждень
3.	ІНДЗ (індивідуальне завдання, презентація)	20/20%	14-15 тиждень
4.	Залік/Іспит	30 % /30%	15 тиждень

5.1.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Есе	*<12 балів*	*12-15*	*15-18 балів*	*19-20 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	*Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання*	*Виконано усі вимоги завдання*	*Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми*
Тестування	*< 9 балів*	*9-11 балів*	*12-13 балів*	*14-15 балів*
	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% -74% завдань	надано вірну відповідь на 75% -89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
ІНДЗ	*< 17 балів*	*17-23 бали*	*14-30 балів*	*31-35 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	*Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті*	*Виконано усі вимоги завдання*	*Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, результати презентовано у рамках загальної дискусії*
Залік/Іспит	*0-5 балів*	*5-15 балів*	*15-27 балів*	*27-30 балів*
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, але окремі складові розкриті	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі

5.2. Формативне оцінювання:

Формувальні вправи призначені для того, щоб дати студентам змогу розвинути певні аспекти свого навчання перед підсумковим оцінюванням. Формувальні вправи розроблені, щоб допомогти учням використовувати зворотній зв'язок і саморефлексію для управління та розвитку свого навчання, щоб вони могли бачити, як покращити свою роботу.

No	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Тестування	тиждень 3, тиждень 7, тиждень 10, тиждень 15
2.	Усний відгук викладача під час аудиторної роботи	постійно
3.	Усне опитування	постійно
4.	Бесіда та дискусія	постійно
5.	Обговорення доповідей за темою самостійного вивчення дисципліни	постійно
6.	Усний відгук викладача та студентів після заліку	15 тиждень

Самооцінювання може бути використано як елемент формувального, так і підсумкового оцінювання.

5.4 Загальна кількість балів за ОК та шкала оцінювання

Загальна кількість балів за освітнім компонентом складає 100 балів.

5.4.1 Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

1. Pugalis, L. & Keegan, D. 2017, 'The regional economic development paradox: Attempting policy order in the face of societal complexity', Australasian Journal of Regional Studies, vol. 23, no. 1, pp. 68-95.
2. Rural Councils Victoria 2014, Economic Development Guidelines 2014, Local Government Association of Queensland, Melbourne.
3. Гороховець Ю., Ковалівська С., Максюта А., Марушевський Г., Ніколаєв В., Онуфрик М., Прокіп А., Яковенко І., Жаліло Ю. (2017) «Реалізація Цілей сталого розвитку до 2030 року в Україні: аналіз державних стратегій та державної політики: Резюме аналітичного дослідження», Інститут соціально-економічних досліджень, Київ, доступно за адресою: http://iser.org.ua/uploads/files /ISED_Resume-ENG_v07%20FINAL.pdf
4. Чела Б. (2017) «Індекс людського розвитку: Україна падає, що робити», «Українська правда», доступно за посиланням: https://www.epravda.com.ua/columns/2017/04/13/623821/
5. Дубровський В., Дроговоз Ю. (2015) «Інституційні проблеми податкової системи України та шляхи їх вирішення», Реанімаційний пакет реформ, доступно за адресою: http://rpr.org.ua/uploads/files. /source/Policy_Tax_Reform_RPR.pdf

6.2. Методичне забезпечення

1. Електронний курс з дисципліни «Територіальне економічне управління», розміщений за посиланням: https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2955

6.3. Інші джерела

1 Барановський М.О. (2016). Адміністративно-територіальна реформа в Україні: особливості реалізації, перші результати, місія суспільної географії. Українська географія: сучасні виклики Київ. том. 2, С.18-20.

2 Данилишин Б.М., Пилипів В.В. (2016). Децентралізація в країнах ЄС: уроки для України. Регіональна економіка, 1, С.5-11.

3 Децентралізація. Місцеві бюджети 159 об'єднаних громад. Фінансовий аналіз. ред. Я. М. Казюк. (2016). Київ.

4 Казюк Я. (2017). Фінансова децентралізація та бюджети перших 159 об'єднаних громад детально: експертна стаття. URL: http://decentralization.gov.ua/news/item/id/5244.

5 Олійник Я.Б., Остапенко П.О. (2016). Утворення об'єднаних територіальних громад в Україні: переваги, ризики, загрози. Український географічний журнал, 4. С. 37-43.

6 Оцінка фінансової спроможності 366 об'єднаних територіальних громад за І півріччя 2017 року. ГФМ Центральний офіс реформ при Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (2017). Київ.

7 Пелехата О.В. (2015). Адміністративна та фінансова децентралізація як основа розвитку об'єднаних територіальних громад. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України, Вип. 6, С. 22-26.

8 Пелехатий А. О. (2016). Особливості формування самодостатніх об'єднаних громад в Україні. Регіональна економіка, 4(82), С. 15-21.

9 Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.portal.rada.gov.ua .

10 Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку. URL: http://in.ukrproject.gov.ua/.

11 Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua.

12 Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: http://www.nads.gov.ua/control/uk/index.

6.4. Програмне забезпечення

1 Електронний репозиторій Сумського НАУ // [електронний ресурс]. - Точка доступу: http://repo.sau.sumy.ua/

2 Програмне забезпечення Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами (розміщення виконаних завдань).

3 Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).

Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	**Так**	**Ні**	**Коментар**
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проектної групи ОП доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Світлана ЛУКАШ _____

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	**Так**	**Ні**	**Коментар**
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Викладач кафедри публічного управління та адміністрування к.е.н., доцент
Тетяна ХАРЧЕНКО_____